

Lovforslag nr. L 99. Fremsat den 3. december 1980 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom

(Ophævelse af fonde og ændring af fordeling af provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften).

§ 1

I lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom, jfr. lovbekendtgørelse nr. 301 af 12. juni 1970, som ændret senest ved lov nr. 288 af 26. juni 1975, foretages følgende ændringer:

1. § 17 affattes således:

»§ 17. Frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften tilfalder den primærkommune, hvori ejendommen ligger, og statskassen med halvdelen til hver.«

2. Efter § 17 indsættes som ny paragraf:

»§ 17 A. Midlerne i de pr. 31. december 1980 bestående amtskommunale fonde for frigørelses- og afståelsesafgift kan anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a og til udlån til primærkommunerne i amtskommunen til finansiering af byggemodningsarbejder og andre foranstaltninger i forbindelse med bymæssig bebyggelse og til finansiering af primærkommunens overtagelse af fast ejendom i henhold til §§ 8 og 15.

Stk. 2. Midlerne i hovedstadsrådets pr. 31. december 1980 bestående fond for frigørel-

ses- og afståelsesafgift kan anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a samt til udlån til kommunerne i hovedstadsområdet til de i § 15 i lov om et hovedstadsråd angivne formål.

Stk. 3. De nærmere regler for lån i henhold til stk. 1 og 2 fastsættes af miljøministeren.«

3. I § 18 indsættes som nyt stk. 1:

»De for den almindelige indkomstskat til staten gældende regler finder anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, for så vidt de er forenelige med bestemmelserne i denne lov.«

Stk. 1-2 bliver herefter stk. 2-3.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 1981.

Stk. 2. De pr. 31. december 1980 bestående primærkommunale fonde for frigørelses- og afståelsesafgift ophæves, og fondens midler tilfalder primærkommunen.

Stk. 3. De afgiftsbeløb, hvormed amtskommunen har givet henstand til den 1. januar 1981 eller senere, tilfalder statskassen.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Der er senest foretaget ændringer i lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom ved lov nr. 288 af 26. juni 1975, jfr. Folketingstidende 1974-75, sp. 1701, 2607, 5913, 5973, tillæg A 2573, tillæg B 625, tillæg C 473.

1.2. De gældende regler.

Efter lov om frigørelsesafgift m.v. (jfr. lovbestemt nr. 301 af 12. juni 1970 med senere ændringer) skal der betales frigørelsesafgift, når en landbrugsejendom eller lignende overføres fra landzone til byzone/sommerhusområde. Ved salg af sådanne ejendomme skal der desuden betales afståelsesafgift.

Disse afgifter deles ligeligt mellem vedkommende kommune og vedkommende amtskommune, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet, og midlerne anbringes i fonde. Midlerne i de kommunale fonde kan anvendes til finansiering af byudviklingsopgaver og en række ejendomserhvervelser.

Midlerne i de amtskommunale fonde kan udlånes til kommunerne indenfor amtskommunen på lempelige vilkår til finansiering af de samme aktiviteter, som kan finansieres af de kommunale fonde.

1.3. Forslagets formål og hovedindhold.

Forslaget er et led i forliget af 5. maj 1980 mellem Socialdemokratiet, Det radikale Venstre, Centrum-demokraterne og Kristeligt folkeparti.

I 1977 gennemførtes en reform af kommunernes budget- og regnskabsvæsen, hvori det er et hovedprincip, at samtlige en kommunes almindelige indtægter skal medgå til finansiering af samtlige udgifter. Særlige bindinger af bestemte skatter eller afgifter til bestemte udgiftsformål, f. eks. i form af fonde, søges derfor så vidt muligt undgået.

Ministeriet for skatter og afgifter har derfor i samarbejde med indenrigsministeriet i nogen tid overvejet, om fondene for frigørelses- og afståelsesafgift kan afskaffes.

Det *primærkommunale* provenu af frigørelses- og afståelsesafgiften er, i forhold til støttemulighederne, af en så beskeden størrelsesorden, og de

opsamlede fonde er så små i forhold til kommunernes samlede likviditet, at bindingerne på de kommunale fonde ikke har nogen større betydning. Det foreslås derfor, at den ene halvdel af provenuet i fremtiden skal tilfalde vedkommende kommune til fri anvendelse. Tilsvarende foreslås det, at midlerne i de bestående kommunale fonde indgår som en del af kommunens almindelige likviditet.

Derimod må en frigivelse af de amtskommunale fonde, hvori der ultimo 1979 indestod knap 390 mill. kr., anses for uhensigtsmæssig i den nuværende økonomiske situation. Hertil kommer, at fondene fortsat må tillægges en vis betydning som styringsinstrument i regionplanlægningen.

Der foreslås derfor alene en afvikling af de kommunale fonde og en standsning af tilvæksten til de amtskommunale fonde. Frigørelses- og afståelsesafgiften foreslås fordelt mellem staten og vedkommende kommune med halvdelen til hver.

Efter forslaget vil kommunerne frit kunne anvende både midlerne i de hidtidige fonde og de fremtidige afgifter.

For anvendelsen af de amtskommunale fonde foreslås der uændrede regler.

Reglerne for anvendelsen af hovedstadsrådets fond foreslås dog ændret, så formålsbeskrivelsen er i overensstemmelse med de regler, der gælder for hovedstadsrådets udlån m.v. til kommuner i øvrigt, jfr. lov nr. 331 af 13. juni 1973 samt bekendtgørelse nr. 201 af 26. marts 1974.

1.4. De økonomiske konsekvenser.

Afgiftsprovenuet i 1980 kan anslås til 180 mill. kr. Gennemførelsen af forslaget vil således, under forudsætning af et lignende provenu i 1981, give staten en merindtægt på 90 mill. kr.

I de amtskommunale fonde indestod der ultimo 1979 ca. 390 mill. kr., hvoraf ca. halvdelen var likvide aktiver, og ca. halvdelen var udlån til kommuner.

Forslaget har ingen væsentlige administrative konsekvenser.

1.5. Forhandlinger om lovforslaget.

Lovforslaget har været drøftet med de kommunale organisationer, hovedstadsrådet samt Københavns og Frederiksberg kommuner, der ikke har haft indvendinger mod det. Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark har dog fremhævet, at deres principielle opfattelse er, at fondsmidlerne (og den dertil knyttede låneadgang) bør afskaffes, også for de amtskommunale fondes vedkommende.

2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Forslaget indebærer, at den amtskommunale halvdel af afgiftsbeløbene fra den 1. januar 1981 tilfalder statskassen. Ved afgiftsbeløb forstås også henstandsbeløb og renter heraf. Er der ydet henstand til den 1. januar 1981 eller senere, tilfalder den ene halvdel af afgiftsbeløbet altså staten.

Til § 1, nr. 3

Ifølge finansministeriets bekendtgørelse nr. 389 af 24. august 1970 § 8 finder de i skattelovgivningen indeholdte regler om påligning og opkrævning af indkomstskat til staten anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, for så vidt de er forenelige med de i lov om frigørelsesafgift m. v. af fast ejendom og de i denne bekendtgørelse givne bestemmelser.

Det er nu fundet rigtigst, at der i forbindelse med de foreslåede ændringer i loven indsættes et nyt stk. 1 i § 18 om, at de for den almindelige indkomstskat til staten gældende regler finder anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, for så vidt de er forenelige med bestemmelserne i denne lov.

Stk. 1-2 bliver herefter stk. 2-3.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1 og 2.

»§ 17. Frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften tilfalder den primærkommune, hvori ejendommen ligger, og statskassen med halvdelen til hver.«

»§ 17 A. Midlerne i de pr. 31. december 1980 bestående amtskommunale fonde for frigørelses- og afståelsesafgift kan anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a og til udlån til primærkommunerne i amtskommunen til finansiering af byggemodningsarbejder og andre foranstaltninger i forbindelse med bymæssig bebyggelse og til finansiering af primærkommunens overtagelse af fast ejendom i henhold til §§ 8 og 15.

Stk. 2. Midlerne i hovedstadsrådets pr. 31. december 1980 bestående fond for frigørelses- og afståelsesafgift kan anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a samt til udlån til kommunerne i hovedstadsområdet til de i § 15 i lov om et hovedstadsråd angivne formål.

Stk. 3. De nærmere regler for lån i henhold til stk. 1 og 2 fastsættes af miljøministeren.«

§ 17. Frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften tilfalder den primærkommune og den amtskommune, hvori ejendommen ligger, med halvdelen til hver. I hovedstadsområdet, jfr. § 1, stk. 2, i lov om et hovedstadsråd, tilfalder frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften den primærkommune, hvori ejendommen ligger, og hovedstadsrådet med halvdelen til

hver.

Stk. 2. Primærkommunens anpart af frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften hensættes til en fond, hvis midler efter regler fastsat af boligministeren kan anvendes til gennemførelse af byggemodningsarbejder og andre foranstaltninger i forbindelse med bymæssig bebyggelse inden for primærkommunen og til finansiering af primærkommunens overtagelse af fast ejendom i henhold til §§ 8 og 15.

Stk. 3. Amtskommunens (hovedstadsrådets) anpart af frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften hensættes til en fond, hvis midler efter regler fastsat af boligministeren kan anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a og til udlån til finansiering af foranstaltninger inden for amtskommunen (hovedstadsområdet) som i stk. 2 omtalt.

Stk. 4. Vilkårene for lån i henhold til stk. 3 fastsættes af boligministeren efter forhandling med finansministeren og indenrigsministeren.

3. I § 18 indsættes som nyt stk. 1:

»De for den almindelige indkomstskat til staten gældende regler finder anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, for så vidt de er forenelige med bestemmelserne i denne lov.«

Stk. 1–2 bliver herefter stk. 2–3.

§ 18. Finansministeren fastsætter de nærmere regler om afgifternes påligning, beregning og opkrævning.

Stk. 2. Afgifterne kan inddrives efter de regler, der gælder for inddrivelse af personlige skatter.